

ΣΤΕ 2834/2018 [ΝΟΜΙΜΗ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΑΪΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΚ ΝΕΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΖΩΝΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ Ν. 3028/2002]

Περίληψη

-Από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 73 παρ. 10 του ν. 3028/2002 προκύπτει ότι ακίνητα μνημεία που έχουν χαρακτηρισθεί ως προστατευόμενα με το προϊσχύσαν νομοθετικό καθεστώς υπάγονται στην προστασία του νέου νόμου χωρίς να απαιτείται ο εκ νέου χαρακτηρισμός τους. Η διάταξη του εδ. β' της παρ. 10 του προαναφερόμενου άρθρου, που προβλέπει τον εκ νέου χαρακτηρισμό μνημείων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3028/2002, εφαρμόζεται μόνο για μνημεία, τα οποία είχαν χαρακτηρισθεί κατά κατηγορίες, δηλαδή, κατά την έννοια του νόμου, αφορά κινητά μνημεία. Περαιτέρω, κατά τα παγίως κριθέντα, άρση ή περιορισμός της προστασίας μνημείου, στα οποία περιλαμβάνονται και όσα έχουν χαρακτηρισθεί ως μνημεία κατά τις προ του ν. 3028/2002 διατάξεις, καθώς και του περιβάλλοντος αυτά χώρου, εφ' όσον περιλαμβάνεται στον χαρακτηρισμό, επιτρέπεται μόνον εάν διαπιστωθεί αιτιολογημένα, ύστερα από νέα γνωμοδότηση του αρμόδιου Συμβουλίου, ότι ο χαρακτηρισμός είχε γίνει χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου ή ότι εμφιλοχώρησε πλάνη περί τα πράγματα.

Εξάλλου, τυχόν νέα ρύθμιση καθεστώτος δόμησης περιβάλλοντος χώρου, που περιλαμβάνεται στην απόφαση περί χαρακτηρισμού μνημείου, με καθορισμό ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης, καθώς και επιτρεπόμενων χρήσεων, ισοδυναμεί με μερική ανάκληση του χαρακτηρισμού, η οποία επιτρέπεται μόνον υπό τους όρους του άρθρου 6 παρ. 9 του ν. 3028/2002. Τέλος, ο καθορισμός ζωνών προστασίας μνημείου αποτελεί άσκηση αρμοδιότητας κανονιστικής φύσεως, ενώ, ο εν λόγω καθορισμός είναι δυνητικός και όχι υποχρεωτικός για τη Διοίκηση. Το τελευταίο ισχύει και για τα μνημεία που είχαν χαρακτηρισθεί με βάση το προϊσχύσαν νομικό καθεστώς.

Κατά τα προβαλλόμενα, η προσβαλλόμενη απόρριψη του αιτήματος εκ νέου χαρακτηρισμού του επίδικου ακινήτου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3028/2002, είναι παράνομη και ακυρωτέα, διότι η Διοίκηση όφειλε να κάνει δεκτό το εν λόγω αίτημα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 73 παρ. 10 εδ. β' του εν λόγω νόμου.

Ωστόσο, η εν λόγω διάταξη δεν εφαρμόζεται επί ακινήτων μνημείων αλλά μόνο επί κινητών που έχουν χαρακτηριστεί κατά κατηγορίες, εν προκειμένω, δε, το επίδικο μνημείο είναι ακίνητο, ενώ, σε κάθε περίπτωση, έχει χαρακτηριστεί αυτοτελώς και όχι «κατά κατηγορίες». Με αυτά τα δεδομένα, η Διοίκηση νομίμως απάντησε ότι παρέλκει ο εκ νέου χαρακτηρισμός, διότι το μνημείο δεν εμπίπτει στην «κατά κατηγορίες» διάκριση της προαναφερθείσας διάταξης και πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμος ο περί του αντιθέτου προβαλλόμενος λόγος ακυρώσεως.

Προβάλλεται ότι είναι παράνομη και ακυρωτέα η προσβαλλόμενη απόρριψη του αιτήματος καθορισμού ζωνών προστασίας του επίδικου μνημείου κατά τις διατάξεις των άρθρων 17 και 13 παρ. 2 του ν. 3028/2002, διότι η Διοίκηση είχε υποχρέωση να επανεξετάσει τον χαρακτηρισμό του εν λόγω ακινήτου μνημείου και του περιβάλλοντα χώρου με βάση το νέο νομοθετικό καθεστώς, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη ότι τέτοια ρύθμιση δεν προβλεπόταν στον προϊσχύσαντα νόμο. Ωστόσο, ανεξαρτήτως ότι, και με βάση το προϊσχύσαν νομοθετικό καθεστώς η Διοίκηση ηδύνατο να προβαίνει σε καθορισμό ζώνης προστασίας μνημείων, ο καθορισμός των εν λόγω ζωνών είναι, σε κάθε περίπτωση, δυνητικός και όχι υποχρεωτικός για τη Διοίκηση και συνεπώς, η παράλειψη η άρνηση άσκησης της εν λόγω κανονιστικής αρμοδιότητας, αναγόμενη στη διακριτική ευχέρεια της Διοικήσεως, δεν είναι παράνομη και ακυρωτέα. Πρέπει δε ν' απορριφθούν ως αβάσιμα τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα.

Εν προκειμένω, η αίτηση που υποβλήθηκε από τους αιτούντες ενώπιον της Διοικήσεως αφορούσε μόνο τον επαναπροσδιορισμό του χαρακτηρισμού του μνημείου και τον καθορισμό ζωνών προστασίας αυτού, δεν είχε δε ως περιεχόμενο την ανάκληση του αρχικού χαρακτηρισμού βάσει της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 9 του ν. 3028/2002, ούτε σ' αυτήν γίνεται επίκληση των ουσιαστικών προϋποθέσεων εφαρμογής της εν λόγω διάταξης νόμου, ζήτημα που προβάλλεται το πρώτον ενώπιον του Δικαστηρίου. Για τον λόγο αυτό, άλλωστε, η Διοίκηση απαντώντας ρητά επί του αιτήματος, δεν εξέτασε το ζήτημα από την άποψη αυτή, ούτε εξέφερε κρίση περί του εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις μερικής ανακλήσεως ή τροποποιήσεως του αρχικού χαρακτηρισμού. Με αυτά τα δεδομένα, δεν συντρέχει περίπτωση σιωπηρής ή ρητής απόρριψης του εν λόγω αιτήματος, προεχόντως ελλείψει σχετικής αιτήσεως περί ανακλήσεως ενώπιον της Διοικήσεως. Πρέπει δε ν' απορριφθούν ως αβάσιμα τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα. Οίκοθεν νοείται ότι οι αιτούντες δύνανται να υποβάλουν οποτεδήποτε αίτημα με το προαναφερθέν περιεχόμενο ενώπιον της Διοικήσεως.

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysics.org.gr>

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Ζ. Θεοδωρικάκου

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή του από το Δικαστήριο.